

แนวทาง แบบที่ 1

อาทิตย์ที่ 7 เทศกาลธรรมดา ปี A

(ข้อมูลจากหนังสือ “แนวทางการวางแผนมิสซาวันอาทิตย์” คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพิธีกรรม)

พระเยซูเจ้าตรัสสอนประชากรเรื่องความศักดิ์สิทธิ์

พระธรรมล้ำลึกพระคริสตเจ้า : พระเยซูเจ้าทรงเผยความครบครันของพระบิดา

ท่าทีคริสตชน : มองความศักดิ์สิทธิ์ไม่ใช่สิ่งที่ยากเกินไป

การดำเนินชีวิต : แสวงหาวิธีการสู่ความศักดิ์สิทธิ์

บทนำ

ในวันอาทิตย์นี้ พระเยซูเจ้ายังคงประทับนั่งที่บนภูเขา และตรัสสอนเราในวันนี้เรื่องเงื่อนไขของการถือความครบครันแท้จริง ซึ่งมีพระบิดาเจ้าเป็นต้นแบบ และทรงสอนให้เราเลียนแบบความครบครันนั้นของพระบิดา โดยสาระยังคงเป็นเรื่องเดียวกัน นั่นคือ ความรักต่อเพื่อนมนุษย์ ซึ่งในภาวะที่สุดโต่งที่สุดที่จะสามารถแสดงออกมาได้ และแสดงให้เห็นถึงความครบครันจริงก็คือ การรักศัตรู

ผังพระวาจา

บทอ่านที่ 1	สนต 19:1-2,17-18	เจ้าจงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง
เพลงสดุดี	สดด 103	คำสรรเสริญพระทัยดีของพระเจ้า
บทอ่านที่ 2	1 คร 3:16-23	สิ่งสารพัดล้วนเป็นของท่านทั้งหลาย ท่านทั้งหลายเป็นของพระคริสต์ และพระคริสต์เป็นของพระเจ้า
พระวรสาร	มธ 5:38-48	จงรักศัตรู

1. พระธรรมล้ำลึกของพระคริสตเจ้า

1.1 พระเยซูเจ้าตรัสสอนเรื่องความครบครัน

ในความต่อเนื่องกับการสอนเรื่องการเสด็จมาเพื่อให้พระบัญญัติและประกาศกสมบุรณ์ พระเยซูเจ้าตรัสยกข้อบัญญัติจากหนังสืออพยพเรื่อง “การแก้แค้น” (อพย 21:24; ลนต 24:19; ฉธบ 19:21) และจากหนังสือเลวีนิติข้อหนึ่งที่ว่า “จงรักพี่น้อง และเกลียดศัตรู” และทรงสอนว่า “อย่าโต้ตอบ” และ “จงรักศัตรู” และตรัสสรุปว่า “จงเป็นคนดีบริบูรณ์ เหมือนกับที่พระบิดาทรงความดีบริบูรณ์” คืออย่าให้ความดีต้องค้างพร้อยเพราะไปกระทำตามความไม่ดีที่ได้รับ ในแนวทางนี้ พระองค์ใช้คำเปรียบเทียบที่ค่อนข้างเห็นได้ชัดเจนว่า “ถ้าถูกตบแก้มขวา” ก็อย่าไปตบแก้มขวาอีก แต่ยอมให้ถูกตบอีกข้างเสียดีกว่า เวลาที่ถูกฟ้องเอาเสีย แทนที่จะฟ้องกลับ ก็ยอมยกเสียขึ้นนอกให้ และถึงแม้ว่า ไม่มีตอนใดในพระธรรมเก่าที่กล่าวถึง “การให้ไม่รักศัตรู” แต่พระเยซูเจ้าทรงกล่าวถึงวิถีคิดของชาวอิสราเอลที่ “สมาคมกับชาวสะมาเรีย” และกับชาติอื่นที่ไม่ใช่ชาติอิสราเอล โดยทรงสอนให้รักและคิดดีกับศัตรู ซึ่งเป็นการกระทำเหมือนกับที่พระบิดาทรงกระทำ เพราะทั้งสำหรับคนที่ทำผิดต่อพระองค์กับคนดี พระองค์ก็ให้ดวงอาทิตย์ขึ้นสำหรับพวกเขาเหมือนกัน

ในแง่นี้ ความรักศัตรูจึงถือเป็นจุดสุดยอดของความรัก เป็นความรักที่แสดงออกมาด้วยความเห็นอกเห็นใจและความเข้าใจ การแสดงความใจดีและความพร้อมที่จะช่วยเหลือ แม้กระทั่งด้วยการวิงวอนขอต่อพระเจ้าให้ช่วยเหลือ และพระเยซูเจ้าเองได้ภาวนาสำหรับผู้ที่ตรึงพระองค์ โดยสเทเฟนเองก็เป็นพยานถึงคำสอนนี้เมื่อเขาได้ภาวนาสำหรับผู้ที่เอาหินทุ่มประหารชีวิต ในเวลาเดียวกัน คำสอนนี้ก็เป็นสิ่งที่กระทำได้อย่างที่สุด จึงไม่น่าแปลกที่ในบทภาวนาของวันนี้ ประธานจะวอนขอพระเจ้าเพื่อให้คริสตชน “คิดแต่สิ่งที่ดีด้วยเหตุผล พุดและกระทำเฉพาะแต่สิ่งที่ทรงพอพระทัย” เพราะถ้าฟังแต่ตัวเราเอง คำสอนนี้ย่อมไร้ซึ่งเหตุผล จนกระทั่งว่า พระเยซูเจ้าทรงให้แรงจูงใจเดียวที่จะกระทำคือ นี่คือนสิ่งที่พระบิดาเองทรงกระทำ และถ้าเราต้องการเป็นผู้ที่ดีครบครัน ก็จงทำตามแบบพระบิดาผู้ทรงเป็นผู้ครบครัน

1.2 พระบิดาประสงค์ให้เราเป็นผู้ครบครัน

อย่างไรก็ตาม ความครบครันดังกล่าวไม่ได้เกิดจากความต้องการประสามมนุษย์ แต่เป็นพระประสงค์เองดังที่พระองค์ตรัสผ่านทางโมเสสว่า “เจ้าทั้งหลายต้องเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ เพราะเราคือพระยาห์เวห์ พระเจ้าของเจ้า เป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์” (บทอ่านที่ 1) และการเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ก็คือ การไม่ปล่อยให้ความไม่ดีที่ได้รับได้เข้ามามีอิทธิพล ส่งผลให้เรากระทำการแบบเดียวกัน ในทำนองเดียวกัน เปาโลจะสอนว่า “ท่านเป็น

วิหารของพระเจ้า และพระจิตของพระเจ้าสถิตอยู่ในท่าน ” พระวิหารนี้จึงจะต้องไม่ถูกล่วงเกิน เพราะพระวิหารศักดิ์สิทธิ์ และวิหารที่ถูกล่วงเกิน ก็จะถูกทำลาย เพราะพระวิหารศักดิ์สิทธิ์

ดังนั้น ตามความคิดโดยทั่วไป การแก้แค้น การฟ้องร้อง ความรุนแรง เป็นการกระทำของคนเก่ง คนมีปัญญา คนมีอำนาจ ส่วนคนที่รักศัตรู ภาวนาให้ศัตรู ไม่แก้แค้น ไม่พยายาม ถูกมองว่าเป็นคนอ่อนแอ คนขลาด คนไม่มีอำนาจ ซึ่งเปาโลเองก็เคยผ่านประสบการณ์แบบนี้ และท่านจึงสอนว่า “อย่าหลอกตัวเอง ถ้าผู้ใดคิดว่ามีปัญหา ก็ยอมให้คนอื่นคิดว่าโง่ เพราะความฉลาดแบบของโลกคือความโง่ในสายพระเนตรของพระเจ้า” เพราะเหตุผลของโลกไม่สามารถเข้าใจตรรกะนี้ของพระเยซูเจ้าได้ มีแต่ความเชื่อในพระประสงค์และในคำสอนที่เราจำเป็นต้องเป็นคนครบครันเท่านั้น จึงสามารถเอาชนะความไร้เหตุผลตามประสามนุษย์ของคำสอนในวันนี้ได้ และสามารถขับร้องเพลงสดุดีได้อย่างตามความเป็นจริงว่า “จงสรรเสริญเยนียอต่อทรงฤทธิ์ หมดกายจิตความคิดขอบข้อมอบให้ สดุดีนามศักดิ์สิทธิ์ฤทธิ์ไกร ขององค์ให้ได้อย่างเต็มที่สุดชีวิต”

2. การฉลองพระธรรมล้ำลึกของพระคริสตเจ้าในพิธีบูชาขอบพระคุณ

2.1 บรรยากาศของการฉลอง

เป็นบรรยากาศแห่งความรักแบบคริสตชน ควรจัดให้มีสภากาภิบาลหรือตัวแทนสัตบุรุษมาต้อนรับผู้มาร่วมพิธี อำนวยความสะดวกให้กับคนชราเป็นพิเศษ บอร์ดหน้าวัดควรจัดภาพกิจกรรมแห่งความรักที่ชุมชนคริสตชนในวัดนั้นได้ทำ และอาจติดพระวาจาในพระวรสารวันนี้ “ถ้าท่านรักคนที่รักท่าน ท่านจะได้นำหนึ่งจางวัลสิ่งใดเล่า” ดอกไม้ที่ประดับบริเวณ พระแท่นควรเป็นดอกไม้ที่ให้ความหมายถึงความรักที่คนทั่วไปเข้าใจและสังเกตได้ง่าย

2.2 ช่วงเวลาในพิธีที่ควรให้ความสนใจ

หาจุดศูนย์กลางให้กับพิธีและการฉลอง และให้ความเอาใจใส่กับช่วงเวลาต่อไปนี้
เริ่มพิธี

- พิธีกรเชิญชวน ผู้ร่วมพิธีให้เห็นว่าพิธีบูชาขอบพระคุณ เป็นกิจการแห่งความรัก และเขาจะอย่างไรเพื่อที่จะตอบสนองพระวาจาของพระเยซูที่ว่า “ท่านจงเป็นคนดี บริบูรณ์ ดังที่พระบิดาเจ้าสวรรค์ของท่านทรงความดี บริบูรณ์เกิด”

- **บทสารภาพบาป** ประธานควรกล่าวนำก่อน เพื่อให้ผู้มาร่วมพิธีขอกภัยโทษจากพระเจ้าที่หลากหลาย ครั้งเขาได้ขาดความรักต่อเพื่อนพี่น้อง
- **บทพระสิริรุ่งโรจน์** อาจเน้นที่บทพระสิริรุ่งโรจน์ โดยเลือกเพลงที่มีทำนองสง่างาม เป็นการสรรเสริญความรักของพระที่มีต่อเรา

ภาควจนพิธีกรรม

- **บทอ่านที่ 1** เป็นบทอ่านสั้นๆ แต่มีความหมายที่ตีความควรอ่านช้าๆ เน้นคำชัดๆ เป็นต้นประโยคที่ว่า “เจ้าทั้งหลายต้องเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ เพราะเราคือพระยาเวห์ พระเจ้าของเจ้าเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์”
- **บทอ่านที่ 2** ผู้อ่านควรประกาศพระวาจาของพระเจ้านี้ โดยเน้นคำว่า “ท่านเป็นพระวิหารของพระเจ้า ” “ท่านทั้งหลายเป็นของพระคริสต์”
- **บทภาวนาของมวลชน** ควรวอนขอสันติภาพในโลก สันติสุขในการดำเนินชีวิตร่วมกัน และผู้มีความลำบากในชีวิต

ภาควจนขอบพระคุณ

- **การแห่เครื่องบูชา** ควรเน้นให้เห็นความรักของพระเยซู โดยการที่พระองค์ถวายตนเองเป็นเครื่องบูชา และเราสามารถมีส่วนร่วมในบูชาของพระองค์ ด้วยการมอบสิ่งที่จำเป็น หรือเงินทำบุญเพื่อช่วยคนจน อาจจะมีบทเพลงประกอบขบวนแห่เครื่องบูชาเท่านั้น และเงียบเพื่อรำพึงเวลาที่พระสงฆ์สวดบทถวายปังและเหล้าองุ่น
- **บทขอบพระคุณ** เสนอให้ใช้แบบที่ 4 ที่พูดถึงประวัติศาสตร์แห่ง ความรอดพ้น(ความซื่อสัตย์ในความรักของพระเจ้า) และบทขอบพระคุณนี้มีบทนำขอบพระคุณเฉพาะ

ปิดพิธี

- เพลงปิดพิธี ควรให้ความหมายของการปฏิบัติตามคำสอนแห่งความรักของพระเยซูในภาคปฏิบัติ
- ทำของที่ระลึก อาจจะทำการ์ดเล็กๆ ที่พูดถึงความรักในภาคปฏิบัติที่มีอยู่ในพระคัมภีร์ แจกให้สัตบุรุษที่มาร่วมพิธี เป็นการกระตุ้นให้เขานำพระวาจาที่ได้ฟังในพิธีบูชาขอบพระคุณมาปฏิบัติในชีวิต

2.3 บทภาวนาของมวลชน

ประธาน

พี่น้องที่รัก พระบิดาเจ้าผู้ทรงพระทัยดี ประธานพระบุตรหนึ่งเดียวของพระองค์ มาสอนเราให้รู้จักและรักพระองค์ในตัวเราและพี่น้องเพื่อนมนุษย์ทุกคน ให้เราวิงวอนวอนขอพระองค์ด้วยความวางใจ

ผู้นำ

- 1) เพื่อองค์สมเด็จพระสันตะปาปา จะได้รับพระคำริ พระปรีชาญาณ ตลอดจนพลังกำลังกายใจจากพระเจ้า จะได้สามารถนำมวลมนุษย์ไปสู่ความดีสมบูรณ์ตามที่พระเยซูเจ้าทรงประกาศสอนนั้น **ให้เราภาวนา**
- 2) เพื่อดวงพระวิญญาณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เข้าสู่สรวงสวรรค์ มีความสุขนิรันดร์ พร้อมกับบรรดาทูตสวรรค์และนักบุญทั้ง **ให้เราภาวนา**
- 3) เพื่อทุกคนรอบครัว จะได้มีสันติสุขและความรักของพระองค์อยู่ด้วยเสมอโดยสมาชิกแต่ละคนรู้จักเอาชนะความเห็นแก่ตัว มีความจริงใจ ความเชื่อใจ ความเข้าใจ และการให้อภัยกันและกัน **ให้เราภาวนา**
- 4) เพื่อบรรดาผู้ที่ถวายตัวรับใช้พระองค์และเพื่อนมนุษย์ จะได้มีพลังกำลังที่เข้มแข็งและมั่นคง ในการรักและรับใช้พระองค์อย่างบริสุทธิ์ใจ และเป็นสักขีพยานถึงความรักอย่างไม่มีเงื่อนไขของพระบิดาเจ้าในการเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ สนิทสัมพันธ์กับพระเจ้า เสียสละ และให้อภัยเสมอ **ให้เราภาวนา**
- 5) เพื่อเราทุกคนที่ชุมนุมกันอยู่ ณ ที่นี่ จะได้รู้จักหาวิธี เพื่อตอบสนองความรักของพระองค์ ด้วยใจกว้าง ตามแบบอย่างแห่งความรักของพระเจ้าที่ทรงมีต่อเรา โดยไม่คำนึงว่าเราแต่ละคนจะอยู่ในสภาพใด **ให้เราภาวนา**

ประธาน

ข้าแต่พระบิดาเจ้า ผู้ทรงสรรพานุภาพ ทรงมีพระประสงค์ให้มนุษย์ทุกคนได้รับความรอด พัน โดยอาศัยพระบุตรสุดที่รักของพระองค์ โปรดให้ข้าพเจ้าทั้งหลายที่ได้รับการช่วยให้รอดพ้น จากการเป็นทาสของบาปแล้ว ได้สามารถรับใช้พระองค์ด้วยใจรักในตัวเพื่อนมนุษย์ที่อยู่รอบข้างด้วยเถิด ทั้งนี้ ขอพึ่งพระบารมีพระเยซู คริสตเจ้า พระเจ้าของข้าพเจ้าทั้งหลาย

3. การฉลองพระธรรมล้ำลึกของพระคริสตเจ้าในชีวิต

พระเยซูทรงสอนเรื่องความรักที่ยิ่งใหญ่ที่สุด คือ การมอบชีวิตเพื่อมิตรสหาย เพื่อเป็นหนทางนำไปสู่ ความศักดิ์สิทธิ์ครบครัน ยิ่งกว่านั้น ทรงประทาน “โมเดล” คือ รูปแบบที่เราสามารถเลียนแบบได้ นั่นคือ พระบิดาเจ้านั่นเอง รูปแบบของความครบครันนี้ คือ การแสดงความรักที่ไม่มีเงื่อนไขใดๆ นั่นคือ การรักแม้กระทั่งศัตรู

3.1 ทำที่คริสตชน

คริสตชนได้รับมอบพันธกรรมของความศักดิ์สิทธิ์ตามรูปแบบขององค์พระบิดาเจ้า จากพระเยซู เพราะ ความศักดิ์สิทธิ์ ก็คือ ความครบครันของการปฏิบัติความรักนั่นเอง เพราะฉะนั้น คริสตชนควรมองความ ศักดิ์สิทธิ์ครบครันว่าเป็นไปได้ในชีวิต ไม่ได้ยากเกินไป ความศักดิ์สิทธิ์ ไม่ได้สงวนไว้สำหรับนักบวช หรือพระสงฆ์เท่านั้น แต่คริสตชนทุกคนมีสิทธิ์ที่จะบรรลุความศักดิ์สิทธิ์ครบครันนั้นได้ ถ้าปฏิบัติตาม ต้นแบบคือพระบิดาเจ้า

3.2 ชีวิตที่ดำเนินไป (ตามทำที่)

เป้าหมายของการเป็นคริสตชน คือ การบรรลุความศักดิ์สิทธิ์ครบครันตามแบบอย่างพระบิดาเจ้า ดังนั้น การเลียนแบบพระบิดาเจ้าของเรา ต้องเริ่มต้นที่การปฏิบัติกิจแห่งความรัก โดยไม่มีเงื่อนไข นั่นคือ การ รักทุกคน การต้อนรับทุกคน โดยไม่แยกแยะว่าเขาเป็นมิตรหรือศัตรู การให้อภัยอย่างไม่มีขอบเขต เป็น ต้น

แนวทาง แบบที่ 1

ข้อมูลจาก “หนังสือมิสซาวันอาทิตย์ฉบับพกพา คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพิธีกรรม”

หัวข้อ: ความศักดิ์สิทธิ์

ถือเป็นอภินิหารของชาวยิว ภายใต้การนำของพระเจ้า ที่พวกเขาได้นำจริยธรรม มาสัมพันธ์เข้ากับพระเจ้าและศาสนาอย่างชัดเจน ทำไมมนุษย์จึงควรเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ ? เพราะว่าพระเจ้าทรงเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ (บทอ่านที่ 1) “ท่านต้องเป็นผู้ครบครันอย่างที่พระบิดาทรงเป็นผู้ครบครัน” (พระวรสาร) ท่านเป็นวิหารของพระเจ้า – พระจิตเจ้าสถิตอยู่ในท่าน – วิหารของพระเจ้าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ (บทอ่านที่ 2)

แน่นอน ประชาชาติรอบๆ อิสราเอลก็มีจริยธรรมเช่นกัน แต่มักจะเกี่ยวกับความเข้าใจอย่างถูกต้องถึงสิ่งที่จะทำให้สังคมอยู่รอดได้มากกว่าที่จะคิดถึงเทพเจ้าของตนเอง ซึ่งบ่อยครั้งก็ไม่เชื่อว่าศักดิ์สิทธิ์เท่าใด คริสตชนมองชีวิตด้านจริยธรรมของตนจากแง่ความสัมพันธ์กับพระเจ้านั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะรู้ว่าพระเจ้าทรงคิดเช่นใดกับจริยธรรม ความคิดของพระเจ้าเกี่ยวกับจริยธรรมสะท้อนให้เห็นอย่างดีที่สุดในพระเยซูคริสตเจ้าและในจุดยืนของพระองค์ “ทรงเป็นฉายาลักษณ์ของพระเจ้าที่แลเห็นไม่ได้” (คส 1 :15) การถือตามแบบอย่างพระคริสตเจ้าเป็นวิถีทางที่ดีที่สุดสำหรับการดำเนินชีวิตให้ดีในด้านจริยธรรม

บทอ่านที่ 1 ลนต 19 : 1-2,17-18

ประชากรของพระเจ้าได้รับเรียกมาให้เป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ “เพราะเรา พระเจ้าของพวกท่านเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ ” พระคัมภีร์ตอนนี้อธิบายองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดสำหรับความศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งก็ยังหมุนอยู่รอบความรัก ความเมตตากรุณา และความเข้าใจออกเข้าใจอย่างพิถีพิถันที่เพลงตอบรับพระเจ้าแสดงให้เห็นอย่างงดงามยิ่งเมื่อกล่าวว่า “พระเจ้าทรงเปี่ยมด้วยความอ่อนหวานและเมตตาสงสาร” ดังนั้น เราควรบำเพ็ญตนเช่นเดียวกัน

บทอ่านจากหนังสือเลวีนิติ

องค์พระผู้เป็นเจ้า ตรัสสั่งโมเสสให้บอกชุมชนชาวอิสราเอลทั้งปวงว่า “ท่านทั้งหลายจงเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ เพราะเรา องค์พระผู้เป็นเจ้าพระเจ้าของท่าน เป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ ท่านจะต้องไม่เก็บความเกลียดชังพี่น้องไว้ใจ แต่งตั้งเพื่อนบ้านอย่างตรงไปตรงมา ท่านจะไม่ต้องรับผิดชอบบาปของเรา ท่านจะต้องไม่แก้แค้น หรืออาฆาตคนชาติเดียวกับท่าน แต่งตั้งรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง เราคือองค์พระผู้เป็นเจ้า”

บทอ่านที่ 2 1 คร 3 : 16-23

เกิดความแตกแยกในชุมชนชาวโครินธ์ แต่เป็นไปได้อย่างไรถ้าพวกท่านรู้ว่าท่านเป็นวิหารของพระเจ้า และพระจิตสถิตอยู่ในท่าน? การเป็นคนเก่ง ฉลาดตามประสาโลก การต้องการให้ทุกอย่างเป็นไปตามที่ตัวเองต้องการ และไม่ยอมรับทางอื่นเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับสิ่งที่คริสตชนควรจะเป็นคือการเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์อย่างที่มีบ่งบอกไว้ในบทอ่านที่ 1 และเพลงสดุดีตอบรับพระวาจา

บทอ่านจากจดหมายนักบุญเปาโลอัครสาวกถึงชาวโครินธ์ ฉบับที่หนึ่ง

พี่น้อง ท่านทั้งหลายไม่รู้หรือว่าท่านเป็นพระวิหารของพระเจ้า และพระจิตของพระเจ้าทรงพำนักอยู่ในท่าน ถ้าใครทำลายพระวิหารของพระเจ้า พระเจ้าจะทรงทำลายเขา เพราะพระวิหารของเจ้านั้นศักดิ์สิทธิ์ และท่านก็คือพระวิหารนั้น จงอย่าหลอกลวงตนเอง ถ้าท่านใดคิดว่าตนเองเป็นคนฉลาดในโลกนี้ ก็จงยอมเป็นคนโง่ จึงจะเป็นคนฉลาดอย่างแท้จริง เพราะความเฉลียวฉลาดของมนุษย์ในโลกนี้เป็นความโง่เขลาเฉพาะพระพักตร์ของพระเจ้า ดังที่มีเขียนไว้ในพระคัมภีร์ว่า “พระองค์ทรงจับคนฉลาดด้วยอุบายของเขาเอง” และยังมีเขียนไว้อีกว่า “พระเจ้าทรงทราบว่าความคิดของคนฉลาดเป็นสิ่งไร้ประโยชน์” ฉะนั้น อย่าให้ใครยกเอามนุษย์มาอวด เพราะทุกสิ่งเป็นของพวกท่าน เปาโลก็ดี อปอลโล เกลฟาส โลก ชีวิต ความตาย สิ่งปัจจุบัน หรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตก็ดี ทุกสิ่งล้วนเป็นของพวกท่าน แต่พวกท่านเป็นของพระคริสต์และพระคริสต์เป็นของพระเจ้า

พระวรสาร มธ 5 : 38-48

พระวรสารเป็นบทเทศนาของพระเยซูเจ้าบนภูเขาต่อจากอาทิตย์ที่แล้ว “จงรักศัตรูของพวกท่าน” ผู้นำขบวนการสิทธิพลเรือนผู้หนึ่งพยายามถือตามคำสอนนี้ของพระเยซูเจ้าจนตัวเองต้องถูกฆ่าตาย เขาได้เคยพูดถึงพระวาจาที่ไว้ว่า “ข้าพเจ้าไม่ได้พูดถึงความรักในแง่ของความรู้สึกหรือความรักใคร่ชอบพอก คงจะเป็นเรื่องเหลวไหลที่จะเร่งเร้ามนุษย์ให้มอบหมายความรักอย่างซาบซึ้งแก่ผู้ที่ได้กดขี่เขา เมื่อข้าพเจ้าพูดถึงความรักในบริบทนี้ ข้าพเจ้า หมายถึงความเข้าใจและน้ำใจดี เราต้องตอบสนองความเกลียดชังด้วยความรัก อย่างเข้มแข็ง และด้วยความสุภาพต่อมตน”

บทอ่านจากพระวรสารตามคำบอกเล่าของนักบุญมัทธิว

เวลานั้น พระเยซูเจ้าตรัสกับสานุศิษย์ว่า “ท่านเคยได้ยินเขากล่าวว่า ‘ตาต่อตา ฟันต่อฟัน’ แต่เรากล่าวแก่ท่านทั้งหลายว่า อย่าได้ตอบคนชั่ว ผู้ใดตบแก้มขวาของท่าน จงหันแก้มซ้ายให้เขาด้วย ผู้ใดอยากฟ้องท่านที่ศาล เพื่อจะได้เสื้อยาวของท่าน ก็จงแถมเสื้อคลุมให้เขาด้วย ผู้ใดจะเกณฑ์ให้ท่านเดินไปกับเขาหนึ่งหลัก จงไปกับเขาสองหลักเถิด ผู้ใดขออะไรจากท่าน ก็จงให้ อย่าหันหลังให้ผู้ที่มาขอขมสิ่งใดจากท่าน”

“ท่านทั้งหลายได้ยินคำกล่าวที่ว่า จงรักเพื่อนบ้าน จงเกลียดศัตรู แต่เรากล่าวแก่ท่านว่า จงรักศัตรู จงอธิษฐานภาวนาให้ผู้ที่เบียดเบียนท่าน เพื่อท่านจะได้เป็นบุตรของพระบิดาเจ้าสวรรค์ พระองค์โปรดให้ดวงอาทิตย์ของพระองค์ขึ้นเหนือคนดีและคนชั่ว โปรดให้ฝนตกเหนือคนชอบธรรมและคนอธรรม ถ้าท่านรักแต่คนที่รักท่าน ท่านจะได้บำเหน็จรางวัลอะไรเล่า บรรดาคนเก็บภาษีมิได้ทำเช่นนี้ดอกหรือ ถ้าท่านทักทายแต่พี่น้องของท่านเท่านั้น ท่านทำอะไรพิเศษเล่า คนต่างศาสนา มิได้ทำเช่นนี้ดอกหรือ ฉะนั้น ท่านจึงเป็นคนดีอย่างสมบูรณ์ ดังที่พระบิดาเจ้าสวรรค์ของท่าน ทรงความดีอย่างสมบูรณ์เกิด”